

Afdeling/eenheid/cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling Projectnaam: Bijl.: Datum: 23 maart 2021 Steller: M. Ruitenberg

Portefeuille: V

Onderwerp: Beschikbaar stellen middelen toeslagenaffaire en ontzien gemeentelijke invorderingen

Voorgesteld besluit

1. De raad via de tweede kwartaal begrotingswijziging 2021 voorstellen een budget van € 21.883 beschikbaar te stellen voor gedupeerden van de toeslagenaffaire;
2. Gedupeerden met achterstand in betaling van gemeentelijke vorderingen ontzien;
3. De raad informeren.

Inleiding

Duizenden ouders zijn getroffen door de problemen met de kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst compenseert hen daar financieel voor. Maar voor wie in de problemen is geraakt, is dat niet altijd voldoende. Er kunnen bijvoorbeeld problemen zijn ontstaan rondom huisvesting, psychisch welbevinden, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen. Gemeenten zijn door hun specialistische kennis en ervaring bij uitstek in staat om contact te zoeken met de gedupeerde ouders. Gemeenten kunnen een goed gesprek voeren, vertrouwen terug winnen en ouders op hulp of ondersteuning wijzen wanneer zij in de problemen is gekomen door het handelen of nalaten van handelen van de Belastingdienst.

Inmiddels hebben 47 inwoners van Noordoostpolder zich gemeld als gedupeerde bij de Belastingdienst. Via de Belastingdienst hebben wij als gemeente de contactgegevens van gedupeerden ontvangen. Deze gedupeerden gaan wij benaderen. Om deze inwoners te ondersteunen heeft het Rijk op grond van de regeling "specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek" eenmalig een budget ad € 21.883 toegekend aan Noordoostpolder. Via dit voorstel vragen we onder andere deze middelen beschikbaar te stellen voor deze doelgroep. Tevens vragen we gedupeerden te ontzien van vorderingen van gemeentelijke belastingen voor bepaalde tijd.

Beleidsreferentie

- Collegebesluit op 9 februari: Machtiging Belastingdienst hersteloperatie toeslagenaffaire
- Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir)

Doelstelling

Ondersteuning bieden op het gebied van huisvesting, inkomen, schulden, zorg en gezin aan inwoners van de gemeente Noordoostpolder die gedupeerd zijn door de toeslagenaffaire.

Argumenten

1.1 Met deze financiële middelen kunnen we gedupeerden ondersteunen

Doelgroep van de ondersteuning zijn alle gedupeerden die een gemeentelijk hulpverleningstraject willen volgen, waarvan de problematiek toegewezen kan worden aan de toeslagenproblematiek. Met ondersteuning wordt bedoeld: hulp op de vijf leefgebieden (financiën, wonen, zorg, gezin en werk).

1.2 De specifieke uitkering is voor dit doel naar ons overgemaakt

De regeling voorziet in het verstrekken van een specifieke uitkering waarmee wij gedupeerden van de toeslagenaffaire kunnen ondersteunen. Dit betekent dat wij de middelen voor geen enkel ander doel/doelgroep in kunnen zetten. Mochten we deze middelen niet of niet volledig inzetten, dan moeten we deze middelen naar rato terugbetalen aan het Rijk.

2.1 Het Rijk adviseert coulant te zijn in het heffen van vorderingen of belastingen voor gedupeerden

Gedupeerden van de toeslagenaffaire hebben in sommige gevallen te maken met diverse problemen. Veelal zullen dit financiële problemen zijn. Gedupeerden kunnen achterstanden hebben in betalingen

voor bijvoorbeeld gemeentelijke belastingen of andere vorderingen. Het Rijk adviseert coulant te zijn in deze.

2.2 Het Rijk stelt een afkoelingsperiode voor

Op 2 maart 2021 heeft de Eerste Kamer het amendement van de Kamerleden Lodders en Van Weyenberg aangenomen dat een afkoelingsperiode introduceert in artikel 49i van Awir. Tijdens het moratorium ((opschorting van betalingsverplichtingen van gedupeerden, de zogenaamde afkoelingsperiode) mogen schuldeisers zich niet verhalen op het inkomen of op de goederen van de gedupeerde ouder of zijn (toeslag)partner. Op die manier wordt er tijd gecreëerd om de schuldenproblematiek van de gedupeerde ouders op een zorgvuldige manier op te lossen en krijgt de gedupeerde ouder rust en ademruimte. Het moratorium geldt voor zowel publieke als private schuldeisers. De periode geldt van 12 februari 2021 tot en met 1 mei 2021. Het moratorium geldt voor vorderingen die vóór 12 februari 2021 opeisbaar waren. Betalingsregelingen vallen niet onder het moratorium, net zomin als de vorderingen die na 12 februari 2021 opeisbaar worden, zoals de invordering van de belastingaanslagen voor het jaar 2021.

3.1 De raad bepaalt de budgetten en controleert de uitvoering van het beleid

In de tweede kwartaal begrotingswijziging van 2021 besluit de gemeenteraad formeel over het beschikbaar stellen van de voornoemde middelen. Dit voorstel dient dan ook als achtergrond informatie voor de bedoelde tweede kwartaal begrotingswijziging. Echter is het de bedoeling en opzet om de gedupeerden nu al te kunnen ondersteunen en de beschikbare rijksmiddelen hiervoor in te zetten. Vanwege de controlerende taak van de raad is het wenselijk om de raad alvast op de hoogte te brengen van de stand van zaken rondom dit onderwerp.

Kanttekeningen

1.1 De specifieke uitkering kan te weinig zijn voor de ondersteuning

De eventuele ondersteuning die voorkomt uit de gesprekken met de gedupeerden, kan meer kosten dan het beschikbaar gestelde budget. Mochten gedupeerden ondersteuning nodig hebben op één van de vijf leefgebieden, dan kunnen we deze ondersteuning ook inzetten vanuit onze wettelijke taken rondom de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet, de Participatiewet of de Wet op Bijzondere Bijstand en worden de mogelijk aanvullend benodigde middelen hieruit bekostigd.

Planning/Uitvoering

Na uw besluit wordt de raad geïnformeerd. Over de tweede kwartaal wijziging neemt de gemeenteraad in juli 2021 een besluit.

Bijlagen

1. Procestekening opschorten VNG (Key2Zaken: 017197481)